

Dnr Ju2025/01974
Till: Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia:
ju.L7@regeringskansliet.se

Svenska Röda Korsets yttrande över slutbetänkandet av minimivåutredningen "Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar" (SOU 2025:99)

Svenska Röda Korset har beretts tillfälle att lämna synpunkter på slutbetänkandet av minimivåutredningen "Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar", och vill med anledning av detta framföra följande.

Sammanfattning av Svenska Röda Korsets synpunkter

- Svenska Röda Korset avstyrker förslaget i sin helhet. Att återkalla redan beviljade permanenta uppehållstillstånd strider mot grundläggande rättsstatliga principer och rättigheter och riskerar att urholka vår demokratiska rättsstat. Förslaget är rättsligt undermåligt och saknar tillräcklig underbyggnad. Att på detta sätt förskjuta en central rättssäkerhetsprincip – som ska skydda enskilda från godtycklig maktutövning – utan tydlig rättslig förankring utgör i sig ett allvarligt hot mot tilliten till rättsstaten.
- Förslaget hotar rättssäkerheten och skapar djup otrygghet för människor som under lång tid byggt sina liv i Sverige – utan att det finns belägg för att åtgärderna främjar integration. I stället riskerar det att leda till allvarligt mänskligt lidande, omfattande osäkerhet och betydande rättighetskränkningar.

- Förslaget medför betydande inskränkningar i individers rättigheter, särskilt barns, på ett sätt som enligt vår bedömning varken är nödvändigt, proportionerligt eller effektivt utifrån måluppfyllelsen.
- Konsekvenserna av förslaget förväntas slå särskilt hårt mot barn, kvinnor och personer med psykisk ohälsa samt för de individer som erhållit uppehållstillstånd grundat på gymnasielagen. Trots att utredningen visserligen noterar detta är analysen bristfällig och konsekvenserna underskattas. Detta riskerar att leda till ett omfattande humanitärt lidande och rättighetskränkningar som inte tas på tillräckligt stort allvar.
- Vi ser mycket allvarligt på att utredningen inte har grundat sina förslag på forskning eller beprövad erfarenhet. Detta är särskilt anmärkningsvärt eftersom det, i motsats till utredningens uppfattning, finns ett flertal forskningsrapporter och studier som tydligt visar vikten av permanenta uppehållstillstånd för att främja integration och etablering i samhället.

Förslaget i korthet

Förslaget innebär att en särskild lag införs som gör det möjligt att retroaktivt återkalla redan beviljade permanenta uppehållstillstånd och ersätta dem med tidsbegränsade tillstånd. Syftet är att få personer med permanenta uppehållstillstånd att ansöka om svenskt medborgarskap i högre utsträckning, något som enligt utredningen ska främja integrationen och motverka utanförskap.

Den föreslagna lagen ska omfatta samtliga utlänningar som har beviljats permanent uppehållstillstånd som flyktingar eller alternativt skyddsbehövande, vidarebosatta (kvotflyktingar), varaktigt bosatta, personer med permanent uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter eller verkställighetshinder, personer som fått permanent uppehållstillstånd enligt den tillfälliga lagen eller gymnasielagen samt deras anhöriga.

Huvudregeln är att permanenta uppehållstillstånd ska återkallas och ersättas med tidsbegränsade tillstånd när förutsättningar för det anses föreligga. En undantagsregel innebär att permanent uppehållstillstånd inte ska återkallas för personer som inom viss tid har initierat ett medborgarskapsärende och inte nekats medborgarskap genom ett beslut som fått laga kraft. Därutöver föreslås att permanent uppehållstillstånd inte ska återkallas om synnerliga skäl talar emot det och det med hänsyn till individens förväntadeandel inte råder tveksamhet om att personen bör ha ett permanent tillstånd.

Om en person varken kan eller vill bli svensk medborgare och permanent uppehållstillstånd därför återkallas, ska i stället möjligheten till ett tidsbegränsat uppehållstillstånd prövas. Om inte heller detta kan beviljas är huvudregeln ett utvisningsbeslut under förutsättning att ett sådant beslut inte strider mot Sveriges internationella åtaganden.

Svenska Röda Korsets utgångspunkter för yttrandet

Svenska Röda Korsets uppdrag är att förhindra och lindra mänskligt lidande, skydda liv och hälsa och att säkerställa respekt för varje människas värde. Inom ramen för det uppdraget arbetar vi bland annat för att internationell humanitär rätt, mänskliga rättigheter och humanitära värderingar och principer ska respekteras. Svenska Röda Korset har under lång tid varit en central aktör och nära följt den svenska migrations- och asylnpolitiken likväl som utvecklingen på europeisk och global nivå. Genom vår närvaro i hela landet har vi byggt upp en spetskompetens och förmåga att identifiera behov för personer i behov av skydd och migranter i särskild utsatthet.

På nationell nivå utgår vår verksamhet främst från vår migrationsrådgivning, bemannad av jurister och rådgivare med omfattande och specialiserad kompetens. Vi erbjuder kvalificerad rådgivning kring familjeåterförening, asyl, förvar, socialrätt och stöd vid avslag och återvändande. Hit vänder sig både asylsökande

och migranter samt aktörer som kommuner, vårdpersonal, offentliga biträden och frivilliga. Genom dessa kontakter samlar vi erfarenheter som stärker vårt evidensbaserade påverkansarbete. Inom hälsoområdet driver vi fem behandlingscenter för krigsskadade och torterade samt en vårdförmedling för papperslösa och andra migranter utanför det offentliga skyddsnätet. Vi har även ett kompetenscenter för rehabilitering av tortyr- och krigsskadade tillsammans med Röda Korsets Högskola, som bedriver forskning om migrationens påverkan på psykisk hälsa.

Svenska Röda Korsets uppgift är att oavsett vem det gäller och vilken juridisk status personen har – stå upp för rättssäkra processer, understryka skyddsaspekter och lyfta särskilt sårbara grupperns behov. Vi anser det därför som särskilt angeläget att kommentera utredningens förslag givet konsekvenserna för enskilda men framför allt då vi ser med stor oro på att demokratiska värden pressas tillbaka i takt med att polariseringen i samhället ökar, något som vi anser att utredningens förslag ytterligare bidrar till.

Svenska Röda Korsets synpunkter på utredningens förslag

5. En särskild lag om återkallelse av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar

Utredningen föreslår att det ska införas en särskild lag som reglerar förutsättningarna för att kunna återkalla vissa permanenta uppehållstillstånd och som innehåller undantag från villkor för beviljande av tidsbegränsade uppehållstillstånd.

Svenska Röda Korset avstyrker förslaget i sin helhet. Förslaget riskerar att få allvarliga och omfattande negativa konsekvenser och leda till betydande rättsosäkerhet för människor som under lång tid har bott och etablerat sig i Sverige. Det är ett ytterst kostsamt och ingripande förslag som inte kommer att uppfylla uttalade syftet att främja integrationen. Förslaget riskerar att drabba barn

och andra utsatta grupper särskilt hårt. Vi ifrågasätter starkt förslaget förenlighet med grundläggande rättssäkerhetsgarantier samt barnkonventionen och grundläggande mänskliga rättigheter, såsom skydd mot diskriminering och rätten till privat- och familjeliv.

- Rättssäkerhetsprinciper och förbud mot retroaktiva beslut

Vi anser att förslaget strider mot grundläggande rättssäkerhetsprinciper om förutsägbarhet, legalitet, proportionalitet och skydd mot retroaktiv rättstillämpning. Tryggheten i gynnande förvaltningsbeslut är en grundläggande princip i svensk rätt. Den innebär att en person som beviljats permanent uppehållstillstånd ska kunna lita på att beslutet består och kunna planera sitt liv utifrån det. Att i efterhand ändra redan beviljade permanenta uppehållstillstånd strider mot denna princip och riskerar att underminera tilltron till rättssystemet samt orsaka betydande rättsförluster för dem som berörs.

Efter en summarisk genomgång av grundläggande rättssäkerhetsprinciper konstaterar utredningen att retroaktiv lagstiftning visserligen bör undvikas, men drar därefter slutsatsen att eftersom det inte finns något uttryckligt förbud – vare sig i den svenska rättsordningen, i rättssäkerhetsprinciperna eller i Sveriges internationella åtaganden – mot att införa bestämmelser som möjliggör återkallelse av permanenta uppehållstillstånd, så måste en sådan ordning vara tillåten. Detta är en anmärkningsvärt förenklad tolkning av rättsläget. Utredningen väljer dessutom att tolka rättssäkerhetsprinciperna på ett sätt som saknar stöd i tidigare rättstillämpning. Någon liknande fri tolkning av undantagen från gynnande besluts rättskraft har inte accepterats inom något annat rättsområde. Att dessutom överlåta till rättstillämparen att i efterhand skapa praxis är inte förenligt med kravet på förutsebarhet – en kärnkomponent i legalitetsprincipen.

Att ett uttryckligt förbud saknas kan inte tolkas som att lagstiftaren därmed står fri att införa regleringar som avviker från grundläggande rättssäkerhetsprinciper. Tvärtom utgör det en grundläggande förvaltningsrättslig utgångspunkt att varje ingripande mot enskilda måste ha ett tydligt, legitimt och väl avvägt lagstöd – inte att en åtgärd är tillåten endast därför att den inte uttryckligen är förbjuden. Att genomföra en så ingripande förändring med stöd av resonemanget ”det som inte är förbjudet är tillåtet” riskerar att urholka rättssäkerhetsprinciperna, skapa bristande tillit till myndigheterna och allvarligt skada förtroendet för rättsstatens förutsebarhet.

Oavsett om ett permanent uppehållstillstånd klassificeras som en civil rättighet eller anses omfattas av skyddet för berättigade förväntningar är det inte förenligt med en rättsstat att retroaktivt återkalla lagligen fattade och gynnande beslut. En rättsstat måste kunna garantera individer att ett positivt beslut består och kan läggas till grund för långsiktig planering av livet i landet. Undantag från denna huvudregel måste därför vara mycket väl avvägda, tydligt motiverade och föremål för en noggrann och utförlig analys av både rättsliga och faktiska konsekvenser.

Det är vidare olyckligt att utredningen i hög grad överlåter åt domstolar att i efterhand avgöra förslagets förenlighet med internationella åtaganden och grundlagen. Detta kan inte befria lagstiftaren från skyldigheten att inom ramen för utredningen själv genomföra en fullständig, djupgående och rättsligt hållbar analys. Att en sådan analys i stor utsträckning saknas är mycket anmärkningsvärt och innebär att fundamentala rättsstatliga kontrollmekanismer sätts ur spel redan i beredningsfasen.

- *Svenskt medborgarskap som alternativ*

Vi anser att utredningens förslag att ersätta permanenta uppehållstillstånd med möjligheten att ansöka om medborgarskap – samtidigt som kraven för medborgarskap skärps – är allvarligt problematiskt ur både rättsligt och humanitärt perspektiv.

De föreslagna kraven omfattar bland annat minst åtta års hemvist, egenförsörjning, hederligt levnadssätt samt godkända prov i svensk kultur och samhällskunskap. Undantag från försörjningskrav tillämpas redan idag mycket restriktivt, vilket innebär en betydande risk att personer med långvarig anknytning och stark etablering, men som av strukturella skäl saknar möjlighet att uppfylla kraven – exempelvis på grund av hälsoskäl eller funktionsnedsättning – i praktiken helt utestängs från medborgarskap. Därmed riskerar de att förlora sina permanenta uppehållstillstånd, trots att de saknar faktisk möjlighet att förändra sin situation. Detta skulle drabba redan utsatta grupper särskilt hårt och medföra oproportionerliga och orimliga konsekvenser. Förslaget skapar dessutom osäkerhet i flera steg: först vid prövningen av om de skärpta villkoren för medborgarskap uppfylls, därefter vid bedömningen av om synnerliga skäl kan motivera undantag från återkallelse, och slutligen vid prövningen av om tidsbegränsat uppehållstillstånd kan beviljas om undantag inte medges. Den planerade lagstiftningen om mer omfattande vandelsprövningar förstärker ytterligare denna ovisshet och gör det omöjligt för människor att förutse sin framtida rättsliga ställning i Sverige.

Utredningen har vidare tydligt stipulerat att personer som förlorar sitt permanenta uppehållstillstånd ska ges *realistiska möjligheter* att i stället förvärva svenskt medborgarskap. Detta saknar dock praktisk bärighet, särskilt för de grupper som redan i dag inte kan beviljas medborgarskap därför att de saknar möjlighet att styrka sin identitet. Detta gäller i synnerhet den grupp på omkring 5 000 personer som beviljats permanent uppehållstillstånd enligt den så kallade gymnasielagen.

Många av dem kom som ensamkommande barn och har sedan dess bott, studerat, arbetat och etablerat sig i Sverige, men har fått avslag på sina medborgarskapsansökningar just på grund av att de inte kunnat styrka sin identitet. Att hänvisa dessa individer till medborgarskap som enda permanenta lösning är därför orealistiskt, oproportionerligt och rättsosäkert.

- ***Brister i undantagsbestämmelsen***

Den föreslagna undantagsbestämmelsen om synnerliga skäl är vag och ska enligt utredningen tillämpas mycket restriktivt och det ska krävas att utlänningen uppfyller kraven för ett hederligt levnadsätt.

Undantagsbestämmelsen är inte avsedd att omfatta personer med långvarig anknytning till Sverige eller personer som inte kan förvärva medborgarskap. Detta innebär att individer som beviljats uppehållstillstånd enligt gymnasielagen – som lagstiftaren tidigare funnit skäl att ge en trygg och långsiktig lösning – skulle hamna i en situation av djup rättslig och social osäkerhet. För dessa individer skulle förslaget innebära ytterligare instabilitet, psykiskt lidande och otrygghet. Många uttrycker redan i dag en känsla av hopplöshet: att deras ansträngningar saknar betydelse eftersom deras rätt att stanna ändå kan tas ifrån dem trots att de inte gjort något fel. Detta bekräftas tydligt i mötet med målgruppen i våra verksamheter.

Svenska Röda Korset anser således att om förslaget trots detta skulle genomföras bör det uttryckligen anges i undantagsbestämmelsen att personer som inte kan styrka sin identitet, men som i övrigt uppfyller etableringskraven, ska undantas från återkallelse. Detta är nödvändigt för att säkerställa rättssäkerhet, förutsebarhet och skydd mot godtycke för en grupp som saknar reella möjligheter att påverka sin situation och därför är i särskilt behov av en stabil och långsiktig rättslig ställning.

Förslaget riskerar även att drabba andra utsatta grupper särskilt hårt, såsom äldre personer, personer med funktionsnedsättning eller psykisk ohälsa samt kvinnor som på grund av strukturella faktorer har svårt att uppfylla försörjningskrav och därmed i praktiken saknar möjlighet att kvalificera sig för svenskt medborgarskap. Vid prövningen av om synnerliga skäl föreligger ska myndigheten göra en samlad bedömning av om återkallelse av det permanenta uppehållstillståndet skulle leda till oskäliga konsekvenser. Utredningen klargör dock att denna prövning *inte* får omfatta frågor om personen därefter kan beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd – eller konsekvenserna av att ett sådant tillstånd eventuellt inte kan beviljas. Dessa omständigheter ska enligt utredningen hanteras först i ett senare skede, efter att permanent uppehållstillstånd redan återkallats. Detta innebär att centrala skyddsaspekter systematiskt avskiljs från undantagsprövningen, vilket i praktiken försvagar dess funktion som rättssäkerhetsventil och riskerar att lämna redan utsatta grupper helt utan reellt skydd.

Mot denna bakgrund anser Svenska Röda Korset att lagstiftaren, om förslaget trots allt tas vidare, måste göra en fördjupad analys av hur dessa grupper ska ges realistiska och rättssäkra förutsättningar att beviljas antingen permanent uppehållstillstånd på nytt eller ett svenskt medborgarskap. En sådan analys bör omfatta vilka undantag eller justeringar som krävs för att säkerställa att personer som saknar faktisk möjlighet att uppfylla försörjningskrav, identitetskrav eller andra villkor inte hamnar i en situation där de i praktiken saknar varje möjlighet att uppnå en stabil och långsiktig rättslig status i Sverige.

10 Konsekvensanalys

Svenska Röda Korset bedömer att det angivna målet att främja integration inte kommer att uppnås genom förslaget. Tvärtom riskerar det att skapa omfattande och kostsamma processer samt orsaka allvarligt lidande och oro för personer

som levt länge i Sverige. Den psykiska belastningen av att leva i osäkerhet kring sin framtid är betydande och kan få långvariga negativa konsekvenser.

Vi anser därför att förslagets förväntade konsekvenser kräver en mer djupgående konsekvensanalys än vad som redovisats. Utredningen saknar underlag som visar att åtgärderna är proportionerliga i förhållande till syfte och effektivitet, vilket är nödvändigt för att motivera ett betydande ingrepp i den personliga integriteten och privatlivet. Detta är särskilt angeläget för barn och andra utsatta grupper. Hur principen om barnets bästa har beaktats behöver tydligt utvecklas med hänsyn till förslagets långtgående konsekvenser. Vi ser mycket allvarligt på att utredningen inte har underbyggt sina förslag med forskning eller beprövad erfarenhet.

Vidare saknas i analysen en sammantagen bedömning av hur förevarande utredningsförslag förhåller sig till övriga utredningar på migrationsområdet. Konsekvenserna av samtliga förslag behöver utredas närmare och utifrån ett helhetsperspektiv. Detta är särskilt viktigt mot bakgrund av omfattningen av pågående utredningar inom området och dess omfattande konsekvenser för asylsökande och personer som beviljats uppehållstillstånd.

- Barns särskilda situation

Förslaget om återkallelse av permanenta uppehållstillstånd riskerar att få allvarliga konsekvenser för barn. Barn är enligt barnkonventionen – som är svensk lag – egna rättighetsbärare och får inte betraktas som bihang till sina föräldrar. Trots detta analyserar utredningen främst vuxnas rättigheter och ger ingen systematisk bedömning av hur barn påverkas.

Konsekvensanalysen är bristfällig och klargör inte hur en individuell prövning av barnets bästa ska göras, vilka underlag som krävs eller hur principen ska vägas i den samlade bedömningen. Utredningen överlåter detta till rättstillämparen utan vägledning, vilket riskerar godtycke och bristande rättssäkerhet.

Förslaget bygger på antagandet att återkallelse ska fungera som incitament för vuxna att ansöka om medborgarskap. Detta bortser från att barn inte kan påverka föräldrars möjligheter att uppfylla krav på försörjning, identitetshandlingar eller språk. Barn riskerar därmed att drabbas av åtgärder som syftar till att påverka vuxnas beteende – i strid med barnkonventionen och svensk praxis.

Barn är särskilt sårbara för instabilitet. Förslaget skapar långvarig oro och riskerar psykiskt lidande som inte kan anses proportionerligt när syftet är att främja integration. Permanent uppehållstillstånd är en grundförutsättning för trygghet och utveckling. Att återkalla det slår oproportionerligt hårt mot barn och underminerar deras hälsa och framtid.

Barnkonventionens princip om barnets bästa måste tydligt belysas och motiveras i förslagets utformning. FN:s barnrättskommitté betonar att beslut som rör barn inom migration ska utgå från barnets bästa och skapa hållbara lösningar. Detta har inte beaktats – barn betraktas som bihang till föräldrar och deras framtid läggs i händerna på vuxnas förmåga att uppfylla etableringskrav. En sådan ordning är inte förenlig med barnkonventionen.

- ***Psykisk hälsa***

Ända sedan permanenta uppehållstillstånd som huvudregel avskaffades och förslag om tillfälliga uppehållstillstånd infördes, har vi konsekvent betonat att permanent uppehållstillstånd är avgörande för att främja integration, psykisk hälsa och långsiktig stabilitet för personer på flykt. Svenska Röda Korset genomförde en utvärdering av den tillfälliga lagens humanitära konsekvenser där resultaten visade att möjligheten till permanent uppehållstillstånd har stor betydelse för den psykiska hälsan hos dem som beviljas uppehållstillstånd i Sverige. Personer med tidsbegränsade tillstånd upplever ofta hög stress och oro över sin framtid, då det är osäkert om de får stanna i landet när tillståndet löper ut. De korta tidsbegränsade tillstånden försvårar även integrationen, exempelvis

genom att skapa tvekan kring att investera i högre studier och lära sig språket när framtiden i Sverige är oviss.¹

Vi ser mycket allvarligt på att utredningen anser att de inte kunnat finna något faktamässigt stöd för att permanenta uppehållstillstånd på något mer övergripande plan skulle vara en avgörande eller ens bidragande faktor för att möjliggöra enskilda utlänningars etablering i Sverige eller att tidsbegränsade uppehållstillstånd skulle motverka enskildas etablering. Till skillnad från utredningen anser vi att det finns omfattande forskning som betonar betydelsen av permanent uppehållstånd för en välfungerande etablering i Sverige. Ett flertal forskningsstudier visar att den psykiska hälsan och välbefinnandet är sämre hos personer med tidsbegränsade uppehållstillstånd jämfört med personer med permanenta uppehållstillstånd. Tidsbegränsade uppehållstillstånd skapar osäkerhet och minskar individens känsla av kontroll över sin livssituation, vilket i sin tur försvårar etablering, självförsörjning och försvårar möjligheten att skapa varaktiga lösningar för människor på flykt.² En ny studie visar att Sveriges skifte från permanenta till tillfälliga uppehållstillstånd har haft tydliga negativa effekter på flyktingars psykiska hälsa. Forskningen visar att migrationspolitiken inte bara påverkar migranternas juridiska rättigheter, utan även deras vardagliga trygghet och psykiska hälsa, vilket gör främjandet av välmående avgörande för integrationen av nyanlända flyktingar.³

¹ Svenska Röda Korset (2018) *Humanitära konsekvenser av den tillfälliga utlänningslagen*

² *Journal of Psychiatric Research* Volume 179, November 2024, Pages 133-140 *The impact of temporary residence permit on symptom severity and treatment outcome among refugees with PTSD*; *Smer rapport 2020:6*; Lind, Jacob, Christina Hansen, and Nadeen Khoury. 2023. *The Impact of Temporary Residence Permits on Young Refugees' Abilities to Build a Life in Sweden*. *Social Sciences* 12: 143. <https://doi.org/10.3390/socsci1203014>; *Waiting and the Temporalities of Irregular Migration* Edited by Christine M. Jacobsen, Marry-Anne Karlsen and Shahram Khosravi, 2021

³ *Nordic Journal of Migration Research*. *Precarious Residence? A study on the Impact of Restrictive Migration Policy on Migrants' Subjective Well-Being and Stress*; Kristoffer Jutvik, Emma Holmqvist

- ***Personer som lider av trauman från väpnad konflikt, tortyr och flykt***

Vi ser särskilt farhågor kring vad förslaget om återkallelse av permanent uppehållstillstånd skulle innebära för personer som lider av trauman från väpnad konflikt, tortyr och flykt.⁶ Sedan permanenta uppehållstillstånd avskaffades som huvudregel för skyddsbehövande har vi sett konsekvenserna i våra verksamheter, och situationen är fortsatt aktuell och riskerar att förvärras genom återkallelse av tillstånd som tidigare beslutats vara permanenta. Personer som utsatts för svåra trauman på grund av tortyr, krig eller svåra flyktupplevelser är extra utsatta eftersom just denna grupp är i särskilt behov av stabilitet och trygghet för bättre mental hälsa. Barn och unga är särskilt utsatta och vi ser hur ovissheten för dem leder till psykisk ohälsa och otrygghet. Vår erfarenhet visar att det är svårare att genomföra traumabehandlingar för personer utan en stabil och trygg livssituation. Traumatisering är en kumulativ process där postmigrationsfaktorer i mottagarlandet kan bidra till att sjukdom, såsom PTSD, utvecklas trots att de hade kunnat undvikas. Dessa faktorer kan också försvåra både självständigt tillfrisknande och möjligheten till effektiv vård, vilket kan leda till långvariga hälsokonsekvenser som påverkar individen under resten av livet.

- ***Konsekvenser för berörda myndigheter***

Konsekvenserna för Migrationsverket och domstolarna kommer bli omfattande vilket är något som utredningen också lyfter fram. Myndigheten har redan idag betydande svårigheter att hantera sina nuvarande uppdrag givet det omfattande reformarbetet som pågår inom migrationsområdet. Myndigheten har under flera år brutit mot lagstadgade handläggningstider, vilket konstaterats av både Riksrevisionen i rapporten från 2025 om Migrationsverkets hantering av medborgarskapsärenden och genom återkommande kritik från Justitieombudsmannen.⁴ En stor andel av målen i migrationsdomstolarna rör i

⁴ [RiR 2025:5, Migrationsverkets hantering av medborgarskapsärenden](#)

dag begäran om att avgöra medborgarskapsärenden på grund av långsam handläggning, och Migrationsverkets egna siffror visar att 75 procent av nyligen avgjorda ärenden har avgjorts först efter 28 månader. Att i detta läge införa en ordning som genererar tusentals nya ärenden riskerar därför att ytterligare förvärra ett redan allvarligt rättssäkerhetsproblem. Det måste också understrykas att Migrationsverket och migrationsdomstolarna samtidigt står inför en mycket omfattande omställning till följd av EU:s migrations- och asylpakt, som kräver betydande resurser, nya arbetssätt och bred organisatorisk anpassning. Att ovanpå detta införa ett system som drastiskt ökar ärendemängden innebär dessutom en mycket ekonomiskt betungande lagstiftning, som riskerar att överbelasta myndigheterna, leda till ytterligare förseningar och i praktiken omöjliggöra rättssäkra och förutsebara handläggningar.

SVENSKA RÖDA KORSET

Ulrika Modéer

Generalsekreterare

[JO, beslut 2025-09-24, dnr 9043-2024. JO, beslut 2024-12-19, dnr 8819-2023, 9600-2023, 9899-2023, 10300-2023, 35-2024](#)